

RIJEČ UREDNIŠTVA

Ovaj, posljednji broj "Kateheze" u ovoj godini, dolazi Vam, dragi čitatelji, usred najintenzivnijeg doživljavanja radosnih otajstava božićnih blagdana; u trenutku kad kao kršćani i navjesitelji Radosne vijesti naviještamo suvremenom naraštaju veliki događaj za sav svijet, događaj Utjelovljenja Sina Božjega, brata i Spasitelja u ovu našu ljudsku povijest, u naš život.

U ovim tako povlaštenim danima za evangelizaciju mi ćemo se toliko puta susresti s porukom koju nam je samo nebo uputilo da sebi i drugima osvijetlimo sumornu svakidašnjicu, te u ova naša nemirna traganja za smislom i puninom života unesemo makar samo kratkotrajni dah mira.

U ovim danima tako izražene radosti i nade susrest ćemo se s tolikom braćom i sestrama kao "probuđenima", makar samo za ovu prigodu. Uz dobru prethodnu pripremu, vjeroučitelj može baš u tim danima više učiniti za evangelizaciju vjernika, nego inače kroz veći dio crkvene godine, jer sad se "otvaraju" i oni koji nam inače izgledaju "zatvoreni". Iskoristimo dobro tu prigodu!

No, mi se i usred tih misli kako što bolje proslaviti taj spasenjski događaj stavljamo u službu posebnog razmišljanja o katehetskim pitanjima, o našem dosadašnjem radu i o mogućim perspektivama za budućnost.

Bacimo li samo letimičan pogled u dosadašnje brojeve "Kateheze", u pristup pojedinim temama i općoj problematici vezanoj uz katehetsku djelatnost, možemo reći da smo bili na razini općih katehetskih gibanja koja se usidruju u savjest naše Crkve sa željom da postanu polazište za tzv. "prementalizaciju" i usmjeravanje katehetskog pastoralala u nas. Ohrabreni smo i činjenicom da se u novije vrijeme od strane najodgovornijih i najzauzetijih katehetskih djelatnika čuju naglasci za jednim stvarnim katehetskim "buđenjem", o potrebi da katehizacija uopće, a pogotovu ova naša, treba biti: permanentna, globalna i crkvena. Što bi to trebalo značiti?

1. Reći da katehizacija mora biti permanentna znači da se Riječ Božja ima odnositi na čovjeka kojeg valja slijediti u njegovoj vremenskoj i genetskoj dimenziji od rođenja do smrti. I to u mjeri u kojoj dar Duha Svetoga ne valja shvaćati automatskim darom, u mjeri u kojoj valja čovjeka uzeti kao biće u trajnom razvoju od najranije mladosti do zrele starosti, te u mjeri u kojoj tog istog čovjeka sa svim stadijima njegova života treba prihvatiti kao biće pred Bogom, kao biće koje valja poučavati i trajno poticati da se sam daje poučiti. Tko smatra da nema više što naučiti, taj stavlja ozbiljnu zapreku svakom napredovanju. Jednako tako i kršćanin koji više nije disponiran da sve dublje spoznaje svoju vjeru, da se prilagođava okolnostima, zbivanjima i potrebi rasta, taj "konzervira" vjeru u sebi kao mrtvo tijelo koje nema više nikakvog utjecaja na život.

Govoriti o permanentnoj katehizaciji znači zahtijevati prisutnost svih stadija te evolucije,

naglasiti njihov karakter progresivnosti, koji je povezan ljudskim iskustvom koje svatko mora osobno steći. Katehizacija, dakle, treba varirati u svojim oblicima, sadržajima, pa i u bitnim ciljevima proporcionalno s razvojem svake osobe ili grupe. Tu se pojavljuje srž pedagoškog problema. U trenutku kada predstavljanje kršćanske poruke treba imati u vidu individualni razvoj osobe ili grupe, rađa se pedagogija koja je umijeće prilagođavanja katehizacije pojedinim fazama čovjekova života.

2. Tvrđiti da katehizacija mora biti globalna znači zahtijevati da katehetska pedagogija bude živa poredba teološkoj tvrdnji da Bog zadržava čovjeka u njegovu antropološkom totalitetu za sebe. No, pozivati mlade da ljube Boga "svim srcem, svom dušom i svim umom svojim" (ne zaboravljajući bližnjega!) znači stvarno kršćanski odgajati. Doći, pak, do tog cilja znači ostvariti evangelizaciju čovjeka.

Katehizacija koja želi biti globalna zahtijeva da se u plan pedagoškog odnosa unese cjelovito značenje Božjih zapovijedi. Da bi se to moglo učiniti ili postići, potrebno je govoriti ne samo senzibilnoj strani mladog čovjeka nego i njegovoj inteligenciji. To znači podupirati njegovu potrebu za kontemplacijom i istodobno usmjeravati njegove aktivnosti prema služenju drugima. Kršćanski odgojitelj mora stoga imati hrabrosti suočiti se s karakterom višedimenzionalnosti svoga poslanja.

Apsolutno je potrebno formirati ne samo djecu, mladež, mlade bračne parove, grupe odraslih, nego cijelu kršćansku zajednicu. A to je zadatak koji zahtijeva ustrajan rad, strpljivost i odvažnost.

3. Reći da katehizacija mora biti crkvena može nekome zvučiti apsurdno. Ipak to znači tvrditi da se ona ima izvoditi u duhu opće i mjesne Crkve koja je odgovorna za pospješivanje katehizacije, ali ne kao institucije – nego kao zajednice. No da ta zajednica bude živa i djelotvorna, potrebno je da pospješuje život malih grupa u kojima je olakšana komunikacija, izmjena misli i iskustava, poticanje na zajednički život. Mladeži treba prikazivati ljudsko lice Crkve, a ne samo mistično. Ako se u radu s mladima vjeroučitelj osjeća sam, teško će im moći predstaviti nužnu dimenziju kršćanskog zajedništvovanja. Neće biti drugo doli predstavnik religiozne institucije koja se smatra samo servisom za davanje religioznih usluga i održavanja obreda, što rezultira apstrakcijom.

Vjeroučitelj se mora potruditi da organizira izmjenične susrete između mladeži i odraslih, da od njih stvori animatore koji će promicati zacrtane akcije, inicijative i stvarati ozračje zajedništva.

Obično se kaže da je to jedno od najtežih pitanja suvremene evangelizacije. I to iz razloga što kod današnjih vjernika naprosto nema onog velikodušnog pitanja koje su nekoć postavili apostolu Petru njegovi slušatelji: "Što nam je činiti?" Očito je da uvelike nedostaje iskustvo prvih Duhova (usp. Dj 2,37).

Ako je do sada naša katehizacija uglavnom privilegirala najniže dobi vjeroučenika: djecu i mladež u razvoju, sada treba ozbiljno uzeti u program i katehizaciju odraslih. Stoga smo se ove godine i bavili u rubrici "Studije" tom problematikom i ponudili neke sugestije u tom pravcu. I ostali prilozima također bili su vođeni tom idejom, iako možda ne toliko određenom.

U novoj 1982. godini želimo učiniti jedan zaokret u programiranju tematike. Zahvaljujući pristiglim odgovorima na anketne listove koje smo uputili, odlučili smo nastaviti sa što praktičnijim i konkretnijim materijalima, kojima će se vjeroučitelji uistinu moći poslužiti u svom vjeroučiteljskom radu.

Zahvaljujemo svima koji su nas pratili svojim razumijevanjem i hrabrilu svojom podrškom.